

Konkurences padome

2014. gada publiskais pārskats

SATURA RĀDĪTĀJS

KONKURENCES PADOMES PRIEKŠSĒDĒTĀJAS UZRUNA	3
I. PAMATINFORMĀCIJA	5
1.1. Konkurences padomes struktūra	6
II. KONKURENCES PADOMES DARBĪBAS REZULTĀTI 2014. GADĀ ..	7
2.1. Konkurences padomes pieņemtie lēmumi	8
<i>Piemērotie naudas sodi .....</i>	<i>10</i>
2.2. Tiesvedība	10
2.3. Konkurences likuma pārkāpumu izmeklēšana	11
<i>Aizliegtas vienošanās.....</i>	<i>11</i>
<i>Dominējošā stāvokļa jaunprātīga izmantošana .....</i>	<i>12</i>
2.4. Uzņēmumu apvienošanās kontrole	13
2.5. Tirgus uzraudzības	14
<i>Eiro ieviešanas uzraudzība .....</i>	<i>15</i>
2.6. Normatīvo aktu pilnveidošana	16
2.7. Starptautiskā sadarbība	17
III. KONKURENCES PADOMES PĀRVALDĪBA	19
3.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums	19
3.2. Personāls	20
<i>Personāla izglītība .....</i>	<i>21</i>
3.3. Iestādes darbības uzlabošana	22
IV. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU	23
<i>Sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumi .....</i>	<i>23</i>
<i>Sabiedrības līdzdalība .....</i>	<i>25</i>
V. PLĀNI 2015. GADAM.....	25

KONKURENCES PADOMES PRIEKŠSĒDĒTĀJAS UZRUNA

Gads ir paskrējis vēja ātrumā, un atkal pienācis laiks atskatīties, kāds tas bijis kopumā.

Ja laiks paiet tik strauji, tas nozīmē, ka darba bijis daudz.

Pārdomājot iestādes darbu 2014.gada garumā, ar pilnu pārliecību varu teikt: esam strādājuši daudz, esam bijuši atbildīgi pret sabiedrību un mums ir būtiski sasniegumi.

Tā, beidzot, pēc desmit gados ilgiem pūļiem mēģinājumi iedzīvināt iecietības programmu vainagojušies ar panākumiem. Pieņemti lēmumi pirmajās divās karteļu lietās, kas ierosinātas pēc iesniedzēju ziņojumiem, kuri paši bija iesaistīti pārkāpumā. Konkurences padome pildījusi iecietības programmā solīto un iesniedzējus atbrīvojusi no soda.

No vienas puses, tā ir iepriecinoša ziņa. Šīs divas lietas varētu uzskatīt par signālu, ka uzņēmēju vidū veidojas izpratne par karteļu kā smagāko konkurences pārkāpumu nepieļaujamību un sākusies zināma veida pašattīrīšanās. Diemžēl, jāatzīst, ka ar to vēl ir stipri par maz. Attiecībā uz aizliegtām vienošanām Latvijā situācija ir vairāk nekā satraucoša, jo 2014.gadā pavisam konstatēti septiņi šāda veida pārkāpumi, no kuriem trīs - asociāciju darbībā un vienā gadījumā aptverts tikpat kā viss Volkswagen markas automašīnu iepirkumu tirgus. Turklāt bijuši vēl trīs mazāka apmēra gadījumi, kad esam brīdinājuši uzņēmējus, ka to rīcībā, iespējams, pastāv konkurences tiesību pārkāpums. Kopā pārkāpumu skaita ziņā tas ir ļoti daudz - gan mums kā nelielai izmeklēšanas iestādei, gan Latvijas valstij kopumā. Nākas konstatēt, ka aizliegtu vienošanos jomā darāmā netrūks arī turpmāk.

Te gan jānorāda, ka bargs sods, lai cik atturošs tas būtu, nav Konkurences padomes pašmērķis un vienīgais ietekmēšanas rīks. Mūsu uzdevums ir panākt, lai aizliegtu vienošanos un citu pret konkurenci vērstu pārkāpumu kļūtu aizvien mazāk. Tādēļ, lai veicinātu izpratni par godīgas konkurences nepieciešamību un nozīmi ikviena sabiedrības locekļa dzīvē, esam dāsni dalījušies ar savām zināšanām, skaidrojot, izglītojot, informējot. Semināru un tikšanos rīkošana par aktuāliem konkurences jautājumiem visā Latvijā kļuvusi par neatņemamu mūsu darba sastāvdaļu, tādējādi nodrošinot, ka daudzi uzņēmēji arī attālākajos reģionos pirmo reizi uzzina par Konkurences likuma un Konkurences padomes esamību.

Visa gada garumā esam veidojuši ciešāku sadarbību ar valsts pārvaldes iestādēm, gan apvienojot savus spēkus konkurences aizsardzības jautājumos, piemēram, vēršoties pret publisku personu vēlmi iesaistīties komercdarbībā, gan savstarpēji informējot par iespējamiem pārkāpumiem. 12 publisku personu sniegtie ziņojumi par iespējamiem konkurences kropļojumiem liecina, ka sākam aizvien labāk cits citu iepazīt un darboties valstiski atbildīgi kā vienots veselums, galu galā arī kļiedējot nereti dzirdēto priekšstatu, ka valsts pārvaldes sistēmā "viena roka nezina, ko dara otra".

Esam ne tikai turpinājuši mācīties no labākās starptautiskās pieredzes, bet arī centušies darīt daudzas lietas vēl labāk vai kā pirmie. Zinu, ka nav daudz valstu, kur konkurences iestādes seko tam, vai arī pēc gadiem ilgām tiesvedībām valsts budžetā nonāk par pārkāpumiem uzliktās soda naudas. Pērn iestādes veiktā tirgus

izpēte mums pirmo reizi ļāva izsekot, kādas transformācijas mēdz veikt uzņēmumi, lai izvairītos no sodu nomaksas. Esam guvuši vērtīgu pieredzi, kā valstij atgūt tikpat kā secen aizgājušos naudas līdzekļus.

Runājot par starptautiskiem sasniegumiem, nevaru neminēt manā skatījumā pašu nozīmīgāko. Visa gada garumā Konkurences padome dzīvoja un strādāja Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) Latvijas konkurences politikas vērtējuma gaidās. 2014. gada decembrī tas rezultējās ar iestādes spilgto sniegumu OECD eksaminācijā, no pasaules vadošajiem konkurences ekspertiem saņemot apliecinājumu iestādes augstajai profesionalitātei un entuziasmam. Tas stiprinājis pārliecību, ka Latvijā konkurences aizsardzība atbilst starptautiskajiem OECD standartiem.

Nobeigumā vēlos vēlreiz uzsvērt, ka viss, ko darām, mēs darām ar īpašu atbildību sabiedrības priekšā. 2014. gadā tiesvedība tika izbeigta 10 lietās, un visās stājās spēkā Konkurences padomes lemtais. Kas vēl labāk var liecināt par iestādes darba profesionalitāti un kvalitāti, ja ne tiesas spriedums par pieņemto lēmumu. Šiem kritērijiem esam bijuši uzticīgi visa gada garumā, un tie mums būs noteicoši arī turpmāk.

Par šo un vēl daudz ko citu, ko iestāde darījusi un sasniegusi 2014. gadā, lasiet šajā pārskatā. Vienmēr esam atvērti kritikai un jaunām idejām. Dariet mums tikai to zināmu.

Jūsu

Skaidrīte Ābrama,
Konkurences padomes priekšsēdētāja

I. PAMATINFORMĀCIJA

Latvijas Republikas Konkurences padome ir tiešās valsts pārvaldes iestāde, kas darbojas Ekonomikas ministrijas pārraudzībā un īsteno valsts politiku konkurences attīstības un aizsardzības jautājumos. Konkurences padomes neatkarība, veicot izmeklēšanas un pieņemot lēmumus, ir noteikta Konkurences likumā.

Konkurences padomes mērķis ir nodrošināt iespēju katram tirgus dalībniekam veikt ekonomisko darbību brīvas un godīgas konkurences apstākļos, kā arī nodrošināt labvēlīgus apstākļus konkurences saglabāšanai, aizsardzībai un attīstībai sabiedrības interesēs.

Konkurences padomes uzdevumi un tiesības ir noteiktas Konkurences likumā, Reklāmas likumā, Eiropas Padomes regulā Nr. 1/2003 „Par konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti Eiropas Kopienas dibināšanas Līguma 81. un 82. pantā”, Ministru kabineta 2008. gada 29. septembra noteikumos Nr. 795 „Konkurences padomes nolikums” un citos normatīvajos aktos.

Ar savu darbību iestāde īsteno budžeta programmas „Godīgas konkurences nodrošināšana, iekšējā tirgus un patērētāju tiesību aizsardzība” (26.00.00) apakšprogrammu „Konkurences politikas ieviešana” (26.02.00).

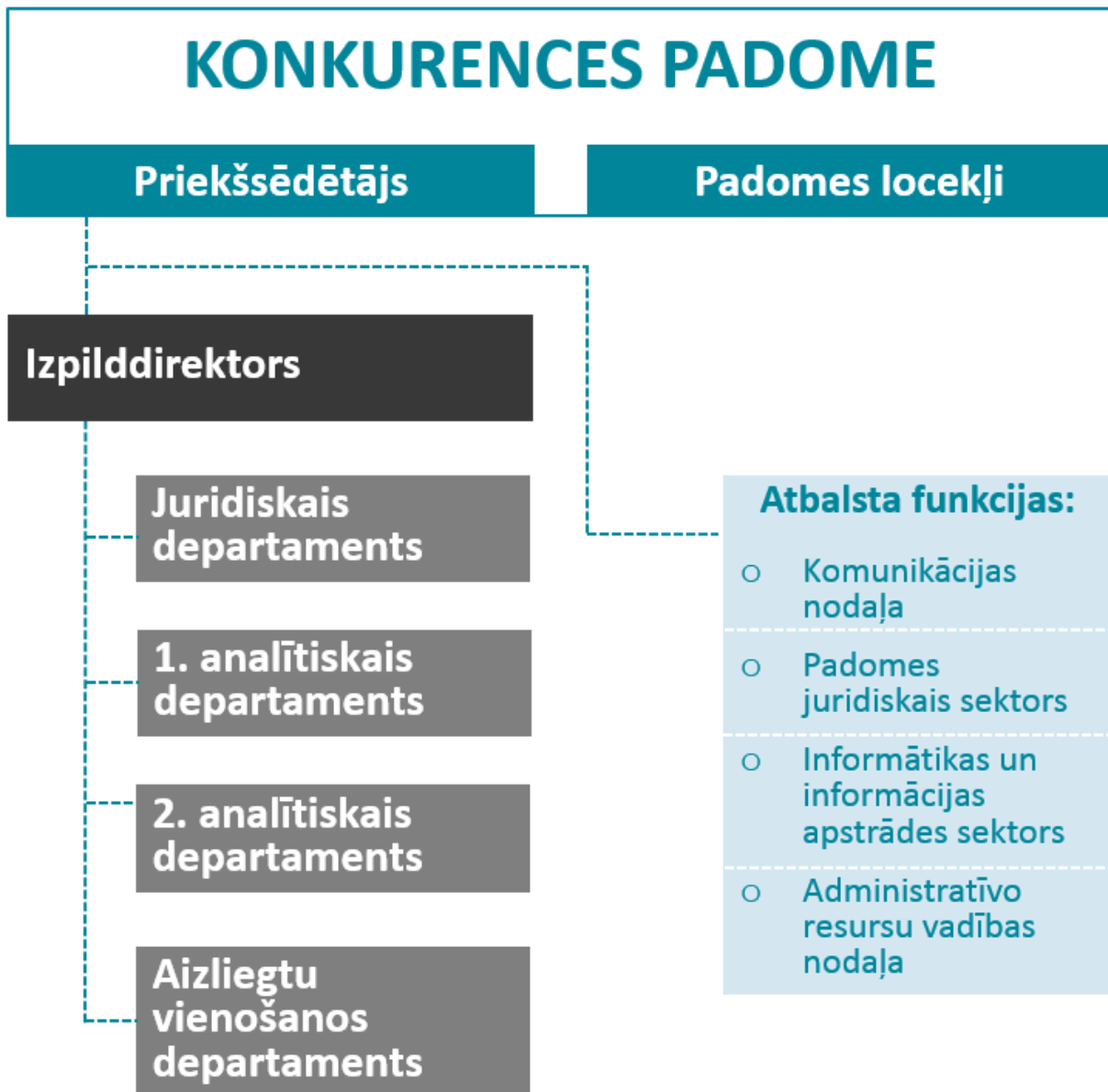
Konkurences padomes uzdevumi:

1. Nodrošināt konkurenci regulējošo tiesību aktu visaptverošu piemērošanu, lai:
  - tirgus dalībnieki neslēgtu aizliegtas vienošanās;
  - apvienošanās gadījumā nenotiktu tādas izmaiņas konkrētajā tirgū, kas varētu negatīvi ietekmēt patērētājus un citus tirgus dalībniekus;
  - tirgus dalībnieki neizmantotu ļaunprātīgi savu dominējošo stāvokli, tādējādi negatīvi ietekmējot citus tirgus dalībniekus un patērētājus;
  - tirgus dalībnieki neizplatītu tādu maldinošu reklāmu, kura būtiski ietekmē konkurenci kopumā;
2. Atbilstoši Konkurences padomes kompetencei veicināt konkurenci tajos tirgos, kur konkurences nav vai tā ir ierobežota;
3. Nodrošināt, lai citu valsts institūciju izstrādātie normatīvie akti nodrošinātu konkurences aizsardzību, saglabāšanu un attīstību;
4. Nodrošināt, lai sabiedrība saņemtu plašu informāciju par konkurences ietekmi uz tirgus darbību un iedzīvotāju labklājību;
5. Nodrošināt, lai Latvijas intereses tiktu pilnvērtīgi pārstāvētas attiecīgajās Eiropas Savienības un starptautiskajās organizācijās.

Konkurences padomes darbības virziens – konkurences politikas īstenošana – ir iedalāms divos apakšvirzienos. Pirmais apakšvirziens, konkurences aizsardzība, ietver tirgus dalībnieku un sabiedrības kopumā aizsardzību no tirgus koncentrācijas nelabvēlīgām sekām un konkurences tiesību pārkāpumiem. Otrais apakšvirziens, konkurences kultūras attīstība, ietver ieteikumu sniegšanu par administratīvo barjeru mazināšanu, patērētāju, tirgus dalībnieku, valsts un pašvaldību institūciju informēšanu par konkurences tiesību būtību un piemērošanu, to izglītošanu par konkurences pārkāpumu būtisko kaitējumu sabiedrības interesēm, šādi jau preventīvi mazinot pārkāpumu rašanās riskus.

Šo darbības virzienu ietvaros 2014. gadā Konkurences padome bija izvirzījusi noteiktas prioritātes – atklāt un novērst smagākos Konkurences likuma pārkāpumus (karteļa vienošanās un dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu), veikt plašas tirgus uzraudzības aktivitātes un stiprināt sadarbību ar citām valsts pārvaldes iestādēm, kā arī nevalstiskajām organizācijām. Tāpat Konkurences padome plānoja pastiprināt sabiedrības informēšanas un izglītošanas aktivitātes, kā arī kvalitatīvi līdzdarboties starptautiskās konkurences aizsardzības organizācijās un tīklos.

1.1. Konkurences padomes struktūra

1. attēls. Konkurences padomes struktūras shēma

Lēmējinstiūcijas – Konkurences padomes – sastāvā ir tās priekšsēdētājs, kas vada iestādes darbu, un divi Konkurences padomes locekļi. Konkurences padomes priekšsēdētāju un Konkurences padomes locekļus pēc ekonomikas ministra

ieteikuma amatā apstiprina Ministru kabinets. Priekšsēdētāja un padomes locekļu pilnvaru laiks ir pieci gadi, tāpat šīs amatpersonas iespējams iecelt amatā atkārtoti. Konkurences padomes priekšsēdētāja pakļautībā darbojas padomes struktūrvienības – Administratīvo resursu vadības nodaļa, Komunikācijas nodaļa un Padomes juridiskā nodrošinājuma sektors.

Izpildinstitūcijas – Izpilddirekcijas – darbu vada izpilddirektors, kas ir tieši pakļauts Konkurences padomes priekšsēdētājam. Izpilddirekcijas struktūrvienības – trīs analītiskie departamenti un Juridiskais departaments – izskata iesniegumus un izmeklē Konkurences likuma pārkāpumus, sagatavo atzinumus un lēmumu projektus, veic konkurences vides uzraudzību, nodrošina lēmumu tiesisko pienākumu izpildes kontroli un pārstāv Konkurences padomi tiesās. Informātikas un informācijas apstrādes sektors nodrošina datu ieguvu un ekonomisko un elektronisko apstrādi.

II. KONKURENCES PADOMES DARBĪBAS REZULTĀTI 2014. GADĀ

2014. gadā Konkurences padome ir sasniegusi plānotos rezultātos rādītājus, kas iestādei noteikti budžeta apakšprogrammas „Konkurences politikas ieviešana” ietvaros (skat. 1. tabulu).

1. tabula. Konkurences padomes darbības rezultatīvie rādītāji

	Pasākuma/ darbības rezultāts aktivitāte	Plānotais rezultāti- vais rādītājs	Sasnieg- tais rezultāti- vais rādītājs
1.	Veikta iespējamo pārkāpuma lietu izmeklēšana/tirgu izpēte (lietu un tirgus uzraudzību skaits)	34	34
2.	Izvērtēta tirgus dalībnieku plānoto apvienošanas ietekme uz konkurences situāciju tirgos (lietu skaits)	14	14
3.	Cenu uzraudzības pasākumi saistībā ar eiro ieviešanu (skaits)	2	2
4.	Sniegti konkurenci regulējošo normatīvo aktu skaidrojumi un priekšlikumi normatīvo aktu un to projektu pilnveidošanai (atzinumu skaits)	70	81
5.	Īstenoti sabiedrības izglītošanas un informēšanas pasākumi, tai skaitā preses konferences, publikācijas, tikšanās, semināri, apmācības (pasākumu skaits)	30	34
6.	Nodrošināta dalības OECD (sagatavoto dokumentu un pasākumu skaits)	8	13

Saskaņā ar plānoto Konkurences padome ir sniegusi gan tai uzticētos starpiestāžu, gan publiskos pakalpojumus: izskatījusi iesniegumus par Konkurences likuma un Reklāmas likuma pārkāpumiem, sniegusi konsultācijas par konkurences tiesību jautājumiem, izskatījusi iesniegumus par tirgus dalībnieku paziņoto vienošanos, pieņēmusi lēmumus par tirgus dalībnieku apvienošanu, kā arī informējusi sabiedrību par konkurences aizsardzības un uzraudzības jomas jautājumiem.

2.1. Konkurences padomes pieņemtie lēmumi

2. tabula. Lēmumu statistikas kopsavilkums:

Aizliegtas un paziņotas vienošanās	18
Konstatēts pārkāpums	7
Lietas izpēte izbeigta	8
Izvērtēta paziņota vienošanās	3
Dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana	4
Konstatēts pārkāpums	2
Lietas nav ierosināta	1
Lietas izpēte izbeigta	1
Uzņēmumu apvienošanās	14
Apvienošanās atļauta	12
Apvienošanās atļauta ar saistošiem noteikumiem	1
Apvienošanās aizliegta	1
Reklāmas likuma pārkāpumi	0
Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa pārkāpumi	2
Informācijas nesniegšana un nepatiesas informācijas sniegšana	1
Konkurences padomes lēmumu un amatpersonu likumīgo prasību nepildīšana	1
Kopā	38

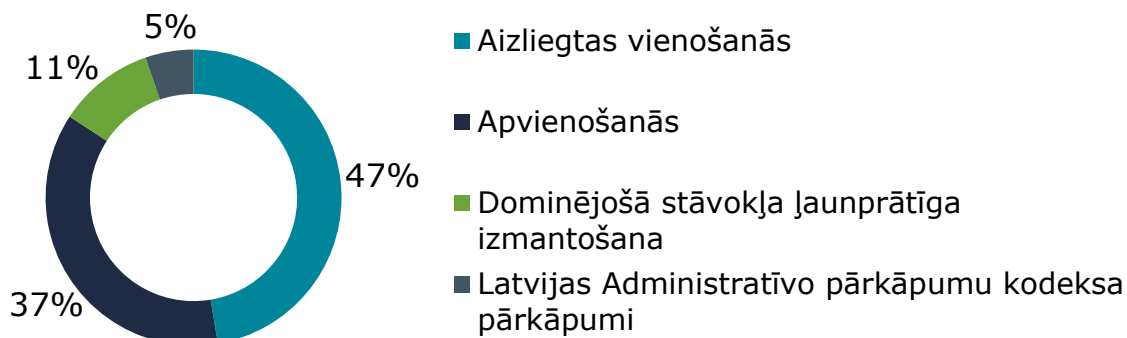
2014. gadā Konkurences padome pieņēma kopumā 38 lēmumus. Ar deviņiem lēmumiem tika konstatēti Konkurences likuma pārkāpumi, par kuriem kopumā 17 uzņēmumiem piemēroti naudas sodi 8 055 874,49 eiro apmērā.

Divos gadījumos Konkurences padome piemēroja naudas sodus par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa pārkāpumu kopumā 4500 eiro apmērā, jo

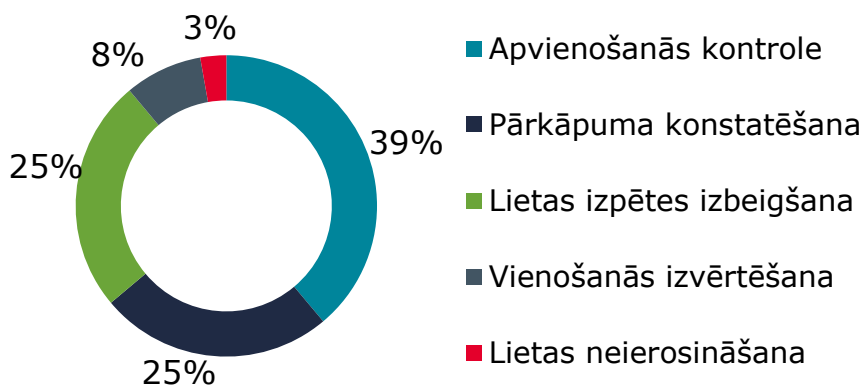
uzņēmumi nesniedza informāciju vai atteicās pildīt Konkurences padomes lēmumus vai likumīgās prasības.

Lēmumu procentuālais sadalījums pa pārkāpumu veidiem attēlots 2. attēlā.

2. attēls. Konkurences padomes 2014. gadā pieņemto lēmumu sadalījums pa pārkāpumu veidiem

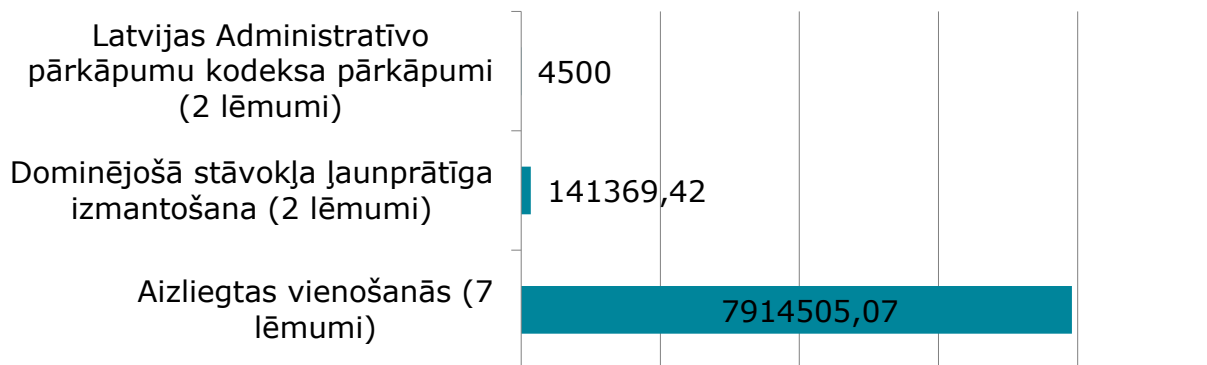
Lēmumi par Konkurences likuma pārkāpuma konstatēšanu kopumā 2014. gadā tika pieņemti deviņās lietās. Vienā gadījumā Konkurences padome lēma par lietas neierosināšanu, jo saņemtajā iesniegumā paustās bažas par iespējamiem pārkāpumiem neapstiprinājās. Deviņi lēmumi pieņemti par lietas izpētes izbeigšanu gadījumos, kad sākotnējā informācija liecināja par iespējamu Konkurences likuma pārkāpumu, taču izpētes gaitā tas netika pierādīts. 14 lēmumi saistīti ar apvienošanas, bet trīs ar vienošanās kontroli (skat. 3. att.).

3. attēls. 2014. gadā, piemērojot Konkurences likumu, pieņemto lēmumu veidi

Piemērotie naudas sodi

2014. gadā kopumā 11 lēmumu ietvaros Konkurences padome ir piemērojusi naudas sodus 8 060 374,49 eiro apmērā (skat. 4. att.). Naudas sodi piemēroti 19 uzņēmumiem.

4. attēls. Piemēroto naudas sodu summa (eiro) sadalījumā pa pārkāpumu veidiem

Tirgus dalībniekiem par Konkurences likuma pārkāpumiem uzlikto naudas sodu apmērs pārskata periodā bija diapazonā no 715,35 līdz 5 050 542,23 eiro. Piemērotā soda lielums ir atkarīgs no attiecīgā tirgus dalībnieka iepriekšējā finanšu gada apgrozījuma, pārkāpuma smaguma, ilguma, izraisītajām sekām un citiem faktoriem.

Pārskata gada laikā diviem uzņēmumiem Konkurences padome ir piemērojusi sodu par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa pārkāpumiem – par informācijas nesniegšanu un nepatiesas informācijas sniegšanu, kā arī par Konkurences padomes lēmumu vai likumīgo prasību nepildīšanu.

2014. gada laikā par Konkurences likuma un Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa pārkāpumiem **valsts budžetā ieskaitīti** Konkurences padomes iepriekšējo un arī 2014. gada laikā piemērotie **naudas sodi 6 104 773,88 eiro apmērā.**

Līdz 2014. gada beigām nav samaksāti Konkurences padomes uzliktie naudas sodi **19 952 636,46 eiro** apmērā – nav beidzies to nomaksai atvēlētais laiks, ir uzsākta lēmuma par naudas soda uzlikšanu piespiedu izpilde, kuru veic zvērināts tiesu izpildītājs, vai arī lēmums ir pārsūdzēts un rit tiesvedība. Gadījumā, ja Konkurences padomes lēmums tiek pārsūdzēts, tā ietvaros piemērotais naudas sods uzņēmumam jāmaksā tikai pēc tiesvedības beigām, ja vien tiesa to neatceļ.

2.2. Tiesvedība

Konkurences padomes gala lēmumus par konkurences tiesību pārkāpumiem var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas. Attiecīgi nav pārsūdzami lēmumi par lietas ierosināšanu, par papildu izpēti uzsākšanu tirgus dalībnieku apvienošanās kontroles lietās un par lēmuma pieņemšanas termiņa pagarināšanu.

No visiem Konkurences padomes 2014. gadā pieņemtajiem lēmumiem pārsūdzēti deviņi, t.i., visi, ar kuriem iestāde konstatēja Konkurences likuma pārkāpumus.

2014. gadā **tiesvedība tika izbeigta 10 lietās**, un visās stājās spēkā Konkurences padomes lemtais. Vienā gadījumā tiesvedība tika izbeigta pēc izlīguma (administratīvā līguma noslēgšanas), bet vienā – pēc pieteicēja maksātnespējas iestāšanās.

Kopumā **administratīvie līgumi** pērn tika noslēgti ar diviem tirgus dalībniekiem. Administratīvo līgumu jeb izlīgumu Konkurences padome ir tiesīga slēgt, lai izbeigtu tiesisku strīdu. Tādējādi netiek pieļauta ilgstošā tiesvedība, kas parasti seko Konkurences padomes lēmumu pārsūdzībai, ļaujot taupīt valsts pārvaldes resursus un paātrināt piemērotā naudas soda nomaksu. Savukārt uzņēmumiem, ar ko tiek slēgts līgums, parasti tiek samazināts piemērotais naudas sods. Kā vienu no pamatnosacījumiem administratīvā līguma noslēgšanai Konkurences padome izvirza atbildības konkrētajā pārkāpumā atzīšanu. Pēc līguma noslēgšanas Konkurences padomes lēmums stājās spēkā.

Kā viens no būtiskākajiem pērn pieņemtajiem tiesas spriedumiem minams Augstākās tiesas 2014. gada 17. decembra spriedums, pēc kura **stājās spēkā un vairs nav pārsūdzams** Konkurences padomes 2011. gadā pieņemtais **lēmums par aizliegtu vienošanos sodīt 22 Latvijas komercbankas**. Saskaņā ar šo spriedumu Konkurences padome, izmeklējot banku pārkāpumu, ir veikusi vispusīgu tirgus izpēti un iestādes secinājumi ir balstīti uz objektīviem faktiem. Tiesa atzina, ka bankas bija noslēgušas vienošanos, kas ierobežo cenu konkurenci „pēc mērķa”. Savukārt atbilstoši Eiropas Savienības tiesas judikatūrai vienošanās par cenu ir viens no klasiskajiem konkurences ierobežošanas „pēc mērķa” gadījumiem, pret kuru stingri vēršas konkurences tiesības, aizliedzot uzņēmumiem izkropļot normālu cenu attīstību tirgū. Tiesa arī piekrita bankām piemērotajiem sodiem, tā kā vienošanās starp konkurentiem par cenas noteikšanu ir viena no smagākajām aizliegtu vienošanos formām.

2.3. Konkurences likuma pārkāpumu izmeklēšana

Aizliegtas vienošanās

Aizliegtas vienošanās ir īpaši smags konkurences tiesību pārkāpums, kas var nodarīt lielu un neatgriezenisku kaitējumu konkrētajam tirgum, patērētājiem un nereti ilgtermiņā arī pašiem pārkāpumā iesaistītajiem uzņēmumiem, kas, neizjūtot konkurences spiedienu, zaudē konkurētspēju. Tāpēc aizliegtu vienošanos atklāšana un novēršana ir viena no galvenajām Konkurences padomes prioritātēm.

2014. gadā Konkurences padome pieņēma 18 lēmumus par iespējamiem vienošanās aizlieguma pārkāpumiem. Ar septiņiem lēmumiem tika konstatēti pārkāpumi un kopumā **15 uzņēmumiem** piemēroti naudas **sodi 7914505,07 eiro** apmērā, savukārt vēl divi uzņēmumi saņēma atbrīvojumu no naudas soda iecietības programmas ietvaros.

2014. gadā **pirmo reizi** Latvijas konkurences tiesību vēsturē Konkurences padomei bija iespēja atklāt aizliegtas vienošanās pēc **ieciētības programmas ziņojumu** saņemšanas. Iecietības programma ļauj ikvienam uzņēmumam pirmajam pēc savas iniciatīvas ziņot Konkurences padomei par savu dalību kartelī, iesniegt pierādījumus par karteļa darbību un pretim saņemt pilnīgu atbrīvojumu no soda.

Tā pērn Konkurences padome pieņēma divus lēmumus, ar kuriem atklāja un sodīja uzņēmumus par aizliegtu vienošanos pēc tam, kad viens no šo karteļa dalībniekiem bija vērsies iestādē ar pieteikumu iecietības programmai. Vienā lietā tika konstatēti pārkāpumi vairākos no ES fondu līdzekļiem finansētos būvniecības iepirkumos. Savukārt otras lietas ietvaros tika atklāta vismaz piecus gadus ilgstoša karteļa vienošanās starp sešiem jaunu *Volkswagen* automašīnu oficiālajiem dīleriem un importētāju. Ņemot vērā karteļa plašo un ilgstošo darbību, uzņēmumiem tika piemēroti sodi kopumā 7,6 miljonu eiro apmērā.

Savukārt 2014. gada otrajā pusē Konkurences padome konstatēja trīs gadījumus, kad uzņēmumi konkurenci kropļojošu lēmumu pieņemšanai izmantojuši asociācijas. Tā secīgi par līdzīgu pārkāpumu īstenošanu tika sodīta Latvijas Līzinga devēju asociācija un biedrība „Auto Asociācija”, kā arī Latvijas Kuģu brokeru un aģentu nacionālā asociācija.

Latvijas Līzinga devēju asociācijas pārkāpums izpaudās kā biedru – tai skaitā Latvijas lielāko līzinga devēju – aizliegta vienošanās par būtiskiem komercdarbības principiem. Tā, piemēram, asociācija vienojās par nosacījumiem attiecībā uz operatīvā līzinga termiņu un pirmās iemaksas apmēru, automašīnas atpirkuma vērtību un pirmpirkuma tiesībām, kā arī nosacījumiem par servisu un tehniskās apkopes veikšanu. Tāpat asociācijas biedri saskaņoja principus, pēc kādiem tie veic norēķinus ar auto dīleriem, kā arī saskaņoja sadarbības principus ar apdrošināšanas sabiedrībām.

Biedrības „Auto Asociācija” biedri – lielākie jaunu automašīnu tirgotāji un pilnvaroto servisu īpašnieki Latvijā – asociācijas ietvaros apsprieda jautājumus, kas saskaņā ar Konkurences likumu katram uzņēmumam jārisina individuāli. „Auto Asociācijas” biedri savā starpā apsprieda kopīgu stratēģijas veidošanu attiecībā uz apdrošināšanas akciju sabiedrībām, kā arī vienotu noteikumu izstrādi, kas operatīvā līzinga gadījumā nosaka, kur veikt jaunu automašīnu apkopi un remontu.

Savukārt Latvijas kuģu brokeru saviem biedriem bija noteikusi minimālo vai fiksēto cenu par kuģu aģentu sniegtajiem pakalpojumiem. Šāda aizliegta vienošanās ir vērsta uz vienota cenu līmeņa veidošanu, tādējādi tiek mazināts konkurences spiediens un iespēja kuģu aģentiem neatkarīgi veidot savu cenu politiku.

Līdztekus pārkāpumu lietām pērn Konkurences padome arī izvērtēja trīs **paziņotas vienošanās** – uzņēmumu lūgumus izvērtēt, vai to plānotā sadarbība ir pieļaujama un nepārkāpj Konkurences likumu. Visos gadījumos sadarbība tika atļauta, jo tās radītais ieguvums patērētājiem pārsniedza riskus, kas tika radīti uzņēmumu savstarpējai konkurencei.

Dominējošā stāvokļa Jaunprātīga izmantošana

Jebkurā brīvā tirgū tirgus spēku ietekmē var izveidoties uzņēmumi, kas atrodas dominējošā stāvoklī. Šādu uzņēmumu tirgus vara dod tiem iespēju darboties pilnīgi vai daļēji neatkarīgi no konkurentiem, klientiem, piegādātājiem vai patērētājiem, tomēr atrašanās dominējošā stāvoklī pati par sevi nav pārkāpums – aizliegta ir dominējošā stāvokļa Jaunprātīga izmantošana, kavējot konkurentu ienākšanu vai darbību konkrētajā tirgū.

Dominējošā stāvokļa Jaunprātīgas izmantošanas novēršana ir īpaši svarīga mazajiem un vidējiem uzņēmējiem, kuriem negodīgā konkurence būtiski apgrūtina

darbību tirgū. Būtiski tas ir arī patērētājiem, jo netiek pieļauta tirgus situācijai neatbilstošu cenu veidošana.

2014. gadā Konkurences padome pieņēma četrus lēmumus par iespējamu dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu un ar diviem no tiem konstatēja pārkāpumus un uzlika naudas sodus kopumā 141 369,42 eiro apmērā.

Lai mazāk smagus pārkāpumus atrisinātu pēc iespējas ātri un efektīvi, Konkurences padome var darboties kā **mediators uzņēmumu sarunās**. Tā, piemēram, 2014. gadā pēc Konkurences padomes brīdinājuma SIA „Rīgas ūdens” noslēdza līgumu par pilsētas ūdensvada un kanalizācijas lietošanu ar namu apsaimniekošanas uzņēmumu SIA „Hausmaster”, kam tas iepriekš tika atteikts iepriekšējā namu apsaimniekotāja uzkrātu parādu dēļ. Pārrunas ar SIA „Rīgas ūdens” Konkurences padome uzsāka pēc SIA „Hausmaster” iesnieguma saņemšanas. Izvērtējot iesniegumu, iestāde lēma neierosināt pārkāpuma lietu, bet izvēlējās uzņēmumu konfliktu risināt mediācijas ceļā. Pēc pārrunām ar katru no uzņēmumiem, tie panāca savstarpēju vienošanos par risinājumu attiecībā uz parādu nomaksu un pakalpojumu piegādes līguma redakciju.

Konkurences tiesību pārkāpumu izmeklēšana parasti ir sarežģīts un laikietilpīgs process, kas var ilgt pat divus gadus, turklāt vairumam sodošo lēmumu seko vismaz tikpat ilga tiesvedība. Tāpēc līdzīgās situācijās, kad iespējamais pārkāpums ir salīdzinoši neliels un uzņēmums izmeklēšanas sākotnējā stadijā pēc Konkurences padomes brīdinājuma to labprātīgi novērš, iestāde var **izteikt uzņēmumam brīdinājumu** un oficiālu pārkāpuma lietu neierosināt. Tādējādi kaitējums tirgum un patērētājiem tiek novērsts pēc iespējas ātrāk, negaidot lietas izpētes noslēgumu, pārkāpuma formālu konstatēšanu un iespējamās tiesvedības laiku un taupot visu iesaistīto pušu resursus. Tā, 2014.gadā trīs gadījumos brīdināšana veikta kopumā septiņiem uzņēmumiem.

2.4. Uzņēmumu apvienošanās kontrole

Pērn 14 uzņēmumu darījumi atbildeši Konkurences likumā noteiktajiem kritērijiem, pēc kuru sasniegšanas, lai apvienotos, nepieciešama Konkurences padomes atļauja.

12 no 2014. gadā izvērtētajiem gadījumiem Konkurences padome pieņēma atļaujošu lēmumu, jo apvienošanās neradīja kaitējumu konkurencei tirgū. Vienā gadījumā apvienošanās tika atļauta ar saistošiem noteikumiem, kas novērš iespējamo kaitējumu konkurencei.

Savukārt vienā gadījumā Konkurences padome lēma nepagarināt iepriekš uzņēmumam dotu atļauju iegādāties aptieku, jo uzņēmums neīstenoja apvienošanās atbilstoši Konkurences padomes noteiktajiem saistošajiem noteikumiem un noteiktajā laikā, attiecīgi Konkurences padomes iepriekš veiktais izvērtējums vairs neatbilda reālajai tirgus situācijai.

Uzraugot apvienošanās, Konkurences padomes galvenā prioritāte ir sabiedrības interešu aizsardzība, nepieļaujot pārmērīgu tirgus koncentrāciju un saglabājot izvēli patērētājiem. Vienlaikus iestāde tiecas nodrošināt tirgus dalībnieku ziņojumu ātru un kvalitatīvu izskatīšanu.

Līdzīgi kā 2013. gadā, arī pērn visvairāk apvienošanās notikušas degvielas mazumtirdzniecības tirgū – Konkurences padome izvērtējusi un atļāvusi trīs šādus

darījumus. Nozīmīgi darījumi notikuši arī apdrošināšanas pakalpojumu, ikdienas patēriņa preču mazumtirdzniecības un zāļu vairumtirdzniecības tirgos.

2.5. Tirgus uzraudzības

Tirgus uzraudzības ir būtisks konkurences veicināšanas un aizsardzības rīks – tirgus uzraudzību ietvaros iegūstot informāciju par mērķtiecīgi izvēlētiem tirgiem, Konkurences padome veic konkurences situācijas analīzi, nepieciešamības gadījumā izstrādā un iesniedz atbildīgajām institūcijām priekšlikumus konkurences situācijas uzlabošanai, kā arī pārbauda, vai uzraugāmajā tirgū netiek pārkāpts Konkurences likums.

2014. gadā Konkurences padome pabeidza uzraudzību 13 tirgos. Daļa no uzraudzībām ļāva Konkurences padomei iegūt informāciju, kas nepieciešama turpmāko darbību veikšanai – piemēram, lēmumam, vai nepieciešams uzsākt pārkāpumu izmeklēšanu. Ja uzraudzības ietvaros Konkurences padome ir ieguvusi informāciju, kas var būt noderīga arī plašākai mērķauditorijai, iestāde sagatavo un savā interneta vietnē publisko uzraudzības ziņojumus. Tā pērn publicēti ziņojumi par šādām uzraudzībām:

1. **Franšīzes līgumu degvielas tirgū uzraudzība.** Tās mērķis bija iegūt informāciju par lielāko degvielas tirgotāju franšīzes līgumiem, izvērtēt franšīzes devēju un ņēmēju sadarbību un tās ietekmi uz konkurenci degvielas tirgū. Uzraudzības ietvaros iestāde pirmo reizi veica izpēti par šādas formas tirgus dalībnieku vertikālu vienošanos degvielas tirgū. Konkurences padome nekonstatēja, ka kādam no franšīzes devējiem būtu izšķiroša ietekme pār franšīzes ņēmējiem un tie būtu uzskatāmi par vienu tirgus dalībnieku. Tai pat laikā, vērtējot tirgus koncentrāciju, kā arī iespējamās konkurences tiesību pārkāpumus degvielas tirgū, var ņemt vērā, ka konkurences intensitāte viena zīmola ietvaros starp franšīzes devēju un franšīzes ņēmējiem ir mazināta – franšīzes ņēmēji var ietekmēt franšīzes devēja tirgus varu un otrādi.
2. **Inkasācijas pakalpojumu tirgus uzraudzības** ietvaros iestāde analizēja konkurences situāciju, kā arī pārbaudīja, vai Latvijas tirgū nepastāv konkurences kropļojumi, kādus šajā tirgū Lietuvā iepriekš konstatējusi Lietuvas Konkurences padome. Izvērtējot Latvijas tirgus dalībnieku darbības, Konkurences padome secināja, ka tirgū nav ierobežota brīva konkurence un pakalpojumu saņēmējiem ir iespējas izvēlēties sev piemērotāko piedāvājumu, kā arī, ja nepieciešams, mainīt pakalpojuma sniedzēju. Lai uzsāktu darbību šajā tirgū, uzņēmumiem nepieciešams saņemt licenci inkasācijas apsardzes veikšanai, kā arī jāparedz finanšu līdzekļi materiāltehniskās bāzes izveidei, īpaši apmācītu darbinieku algošanai, apdrošināšanai. Tomēr, ņemot vērā riskus, kas rodas, strādājot ar liela apjoma skaidras naudas līdzekļiem, minētās barjeras darbības uzsākšanai Konkurences padome atzina par attaisnojamām un samērīgām.
3. **Elektroenerģijas tirgus atvēršanas mājāsaimniecībām noteikumu uzraudzība.** Tajā Konkurences padome secināja, ka elektroenerģijas tirgus atvēršana kopumā vērtējama pozitīvi, tomēr tirgus veiksmīgai tālākai attīstībai ir nepieciešams, lai patērētāji pēc iespējas aktīvi izmanto savas tiesības izvēlēties labāko piedāvājumu, tādējādi veicinot konkurenci. Savukārt, lai piedāvājumu klāsts būtu plašāks un izdevīgāks, valstij jāuztur

vide, kurā uzņēmumi spēs darboties vienlīdzīgas un godīgas konkurences apstākļos. Šeit īpaši svarīga ir uzņēmumu AS „Sadales tīkls” un AS „Latvenergo” faktiskā un juridiskā nošķirtība.

4. **Tirgus uzraudzība par sadzīves tehnikas kartelī iesaistītajiem uzņēmumiem uzlikto sodu nomaksu.** Uzraudzībā gūtās atziņas, kā arī saistītā tiesu prakse ļāva secināt, ka pārkāpēji nevar izvairīties no naudas soda nomaksas, likvidējoties un turpinot to pašu komercdarbību jaunu uzņēmumu veidolā. Vairumā gadījumu pēc iestādes lēmuma stāšanās galīgā spēkā (parasti – pēc tiesvedības) uzņēmumi naudas sodu nomaksā. Ja uzņēmums tiek atzīts par maksātnespējīgu, Konkurences padome piesaka kreditora prasījumu. Savukārt, ja pastāv pamatotas aizdomas, ka uzņēmuma aktīvi nodoti citām juridiskām personām, lai izvairītos no naudas soda nomaksas, Konkurences padome vērsas ar soda piedziņas prasību pret to uzņēmumu, kas šos aktīvus un saistības ir pārņēmis. Tas jo īpaši jāņem vērā uzņēmumiem, kas plāno citu uzņēmumu iegādi. Pircēja pienākums ir pārbaudīt, vai pārņemamais uzņēmums nav bijis iesaistīts konkurences tiesību pārkāpumā. Pārņemot uzņēmumu vai tā aktīvus un pastāvot ekonomiskai un funkcionālai pēctecībai, pircējs var pārņemt arī pārdevēja saistības atbildēt par naudas soda nomaksu, kas uzlikts par Konkurences likuma pārkāpumu pārdevējam. Tiecoties panākt uzņēmumiem piemēroto sodu nomaksu, šis tirgus uzraudzības ietvaros Konkurences padome pirmo reizi veica tik apjomīgu un gan juridiski, gan ekonomiski sarežģītu izpēti, izmantojot iestādei konkurences tiesībās paredzētās iespējas.
5. **Asinsrites sistēmas slimību ārstēšanai paredzēto zāļu tirgus izpēte.** Uzraudzības ietvaros Konkurences padome analizēja tirgus struktūru un tendences, kā arī izvērtēja cenu noteikšanu ietekmējošos faktoros, oriģinālo un ģenērisko zāļu pieejamību un to savstarpējo ietekmi. Iestāde secināja, ka kopumā starp sirds un asinsrites sistēmu slimībām paredzēto zāļu ražotājiem pastāv spēcīga konkurence, un nav vērojama liela tirgus dalībnieku mainība. Lai noskaidrotu, vai jaunu ģenērisko zāļu piedāvājums ietekmē cenas tirgū, Konkurences padome veica zāļu ar starptautisko nosaukumu *Atorvastatin* cenu izmaiņu analīzi. Līdztekus citiem secinājumiem, Konkurences padome secināja, ka, ņemot vērā administratīvās izmaksas, kas Latvijā ir vienas no augstākajām Eiropā, kā arī nelielo tirgu, nākotnē daļai ražotāju zāļu izplatīšana Latvijā var kļūt nerentabla. Tādējādi nākotnē tirgū varētu palikt vairāki lielākie ražotāji, kas nodrošinās pieprasījumu pēc *Atorvastatin*, un saglabāsies arī to savstarpējā konkurence

Tāpat 2014. gada laikā Konkurences padome turpināja iepriekš uzsāktas, kā arī no jauna ierosinātas tirgus uzraudzības dažādos patērētājiem būtiskos tirgos, kuru izpēte turpinās arī 2015. gadā. 2014. gadam noslēdzoties, izpētē kopumā bija 21 tirgus uzraudzība vai monitorings.

Eiro ieviešanas uzraudzība

Noslēdzot 2014. gadu, Konkurences padome noslēdza arī īpaši eiro ieviešanas uzraudzībai veikto tirgus izpēti, kuras ietvaros secināja, ka tirgos novērotās cenu izmaiņas nav saistāmas ar iespējamiem eiro ieviešanas aizsegā īstenotiem konkurences tiesību pārkāpumiem.

Tirgus uzraudzība, kas tika uzsākta 2013. gada nogalē un ilga visa 2014. gada garumā, bija nepieciešama, lai novērstu iespējamās konkurences tiesību pārkāpumus, kas īstenoti, aizbildinoties ar eiro ieviešanu Latvijā.

Uzraudzības ietvaros Konkurences padome analizēja Ekonomikas ministrijas un Patērētāju tiesību aizsardzības centra veikto cenu monitoringu datus, izvērtējot, vai visā uzraudzības periodā dažādās Latvijas pilsētās nepastāv cenu izmaiņu korelācijas, kas varētu liecināt par konkurences tiesību pārkāpumiem. Tāpat Konkurences padome pārbaudīja gandrīz 200 patērētāju sūdzības. Vienlaikus Konkurences padome pievērsa pastiprinātu uzmanību pārkāpumu prevencijai, izplatot informatīvus materiālus, tiekoties ar uzņēmumiem un to asociācijām, lai skaidrotu konkurences tiesības attiecībā uz cenu veidošanu, t.sk. arī eiro ieviešanas kontekstā. Atsevišķos gadījumos pēc uzņēmumu vai to asociāciju publiskiem paziņojumiem par plānotu cenu kāpumu, Konkurences padome izteica brīdinājumus un skaidroja, kāpēc šāda rīcība ir pretrunā ar likumu un nepieļaujama.

2.6. Normatīvo aktu pilnveidošana

Lai Konkurences likuma piemērošanu padarītu efektīvāku un ērtāku uzņēmējiem, kā arī nodrošinātu tā atbilstību Eiropas Savienības Tiesas atziņām un labākajai Eiropas Savienības dalībvalstu praksei, 2014. gadā Konkurences padomes speciālisti turpināja darbu pie **Konkurences likuma grozījumu izstrādes** un saskaņošanas ar ieinteresētajām pusēm. Ar minētajiem grozījumiem tiks paplašinātas uzņēmumu iespējas saņemt atbrīvojumu no soda, skaidrot savu viedokli Konkurences padomei un saņemt konkurences kropļojumu radīto zaudējumu atlīdzību. Tāpat tiks efektīvizēta apvienošanās kontroles kārtība, stiprinātas Konkurences padomes iespējas nodrošināt, lai uzņēmumi nomaksā tiem uzliktos sodus un pilda piemērotos pienākumus, kā arī paredzēta iespēja Konkurences padomei savus resursus koncentrēt tieši smagāko pārkāpumu izmeklēšanai.

Būtisks darbs 2014. gadā tika ieguldīts, piedaloties **Negodīgas mazumtirdzniecības prakses aizlieguma likumprojekta** izskatīšanā atbildīgajā Saeimas komisijā un tālākā saskaņošanā ar ieinteresētajām pusēm, mazumtirgotāju un ražotāju asociācijām.

Lai samazinātu administratīvos šķēršļus un veicinātu konkurenci patērētāju interesēs, 2014. gada laikā Konkurences padome kopumā ir sniegusi **vairāk nekā 80 skaidrojumu (tai skaitā 30 atzinumu par tiesību aktu un politikas plānošanas dokumentu projektiem dažādās likumdošanas procesa stadijās pēc normatīvā akta projekta izsludināšanas Valsts sekretāru sanāksmē)**, kā arī spēkā esošiem tiesību aktiem, kas attiecas uz dažādām nozarēm, piemēram, dabasgāzes lietošanu, publisku personu saimniecisko darbību, pasta nozares attīstību, atkritumu apsaimniekošanu, tabakas realizāciju un citām.

Izvērtējot normatīvo aktu projektus, Konkurences padome tiecas novērst nepamatotas barjeras, prasības ienākšanai tirgū, atšķirīgus regulējumus, jo jebkādi nepamatoti ierobežojumi konkrētā tirgū negatīvi ietekmē konkurenci un ilgākā laika posmā – arī patērētājus.

Tā, piemēram, pērn Konkurences padome iebilda pret plānotajiem grozījumiem Atkritumu apsaimniekošanas likumā, kas paredzēja atņemt iespēju vidējiem un lieliem uzņēmumiem pašiem izvēlēties savu sadzīves atkritumu apsaimniekotāju, jo šādu grozījumu rezultātā daudzi privātie atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumi būs spiesti pamest tirgu, bet to klienti un patērētāji, nepastāvot konkurencei, saņems dārgāku, sliktākas kvalitātes pakalpojumu.

2.7. Starptautiskā sadarbība

Iestādes starptautiskās sadarbības mērķis ir pilnībā izmantot iespējas, ko sniedz Konkurences padomes darbība Eiropas Savienības un pasaules konkurences iestāžu tīklos, bet noteiktās prioritātes – piedalīties normatīvo aktu izstrādē Eiropas Savienības līmenī, sadarboties ar Eiropas Komisiju un citu valstu konkurences aizsardzības iestādēm kopīgu lietu izmeklēšanā un pieredzes apmaiņā, kā arī veidot iestādes starptautisku atpazīstamību.

Konkurences padome aktīvi līdzdarbojas starptautiskās organizācijās un tīklos, no kuriem būtiskākie ir Eiropas konkurences tīkls, Starptautiskais konkurences tīkls un Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (OECD).

Eiropas konkurences tīkla (ECN) mērķis ir nodrošināt iespēju Eiropas Savienības dalībvalstu konkurences iestādēm diskutēt par Līguma par Eiropas Savienības darbību 101. panta (aizliegtas vienošanās) un 102. panta (dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana) piemērošanu, kā arī veicināt sadarbību starp šīm iestādēm.

Pērn Latvijas Konkurences padomes pārstāvji ECN plenārsēdē un vairāku tās apakšgrupu sanāsmēs apsprieda jautājumus par ES dalībvalstu pieredzi kartelu apkarošanā un apvienošanās gadījumu uzraudzībā, elektronisko pierādījumu iegūšanā un apstrādē, kā arī jautājumus saistībā ar konkurences lietām pārtikas, mazumtirdzniecības, transporta, enerģētikas, finanšu, maksājumu un apdrošināšanas pakalpojumu tirgū. Tāpat Konkurences padomes pārstāvji piedalījās sodu noteikšanas un vecāko ekonomistu darba grupā, kā arī Komisijas uzklaušanās procedūrā (*oral hearing*), EK Padomdevēju komiteju apspriedēs par paredzētajām izmaiņām grupālajā regulējumā saistībā ar tehnoloģiju nodošanas līgumiem un saistībā ar plānotajām izmaiņām Komisijas paziņojumā par maznozīmīgiem nolīgumiem (*De minimis*).

Konkurences padomes pārstāvji kā eksperti piedalījās EST (Eiropas Savienības Tiesa) lietas C-302/13 fly-LAL-Lithuanian Airlines mutvārdu procesā un ekspertu sanāsmē par direktīvas 2014/104 par zaudējumu atlīdzināšanu par konkurences tiesību pārkāpumiem pārņemšanu nacionālajās tiesībās, kā arī Latvijas delegācijas sastāvā sarunās starp Latviju un Eiropas Komisiju par Eiropas Savienības Padomes rekomendāciju izpildi.

2014. gadā **pirmo reizi Rīgā norisinājās Eiropas Konkurences tīkla kartelu izmeklēšanas darba grupas tikšanās**, kuras ietvaros vairāk nekā 50 speciālisti no ES konkurences iestādēm pārrunāja ar aizliegtu vienošanos izmeklēšanas un pierādīšanas problemātiku saistītus jautājumus. Darba grupas tikšanos Rīgā organizēja Eiropas Komisija sadarbībā ar Latvijas Konkurences padomi.

Starptautiskā konkurences tīkla (ICN) ietvaros tiek nodrošināta informācijas un pieredzes apmaiņa starp konkurences uzraudzības iestādēm no visas pasaules,

tādējādi veicinot dinamisku dialogu, kas savukārt kalpo par pamatu vienotas izpratnes un pamatotu konkurences politikas principu izveidei.

2014. gada decembrī Konkurences padomes pārstāvji piedalījās **Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD)** gala ziņojuma par konkurences politikas piemērošanas praksi un regulējumu Latvijā izskatīšanā jeb Latvijas eksaminācijā (*OECD Accession Review*) Latvijas uzņemšanai. Jau 2014. gada maijā Latvijā vizītē bija ieradies OECD Konkurences komitejas eksperts, lai veiktu Latvijas konkurences politikas novērtējumu, kas nepieciešams Latvijas uzņemšanai OECD dalībvalsts statusā. Vizītes norisi organizēja Latvijas Konkurences padome.

OECD mērķis ir atbalstīt ekonomisko izaugsmi, veicināt nodarbinātību, paaugstināt dzīves kvalitāti, uzturēt finanšu stabilitāti, atbalstīt citu valstu ekonomisko attīstību, kā arī sekmēt tirdzniecības pieaugumu. Viens no būtiskiem šīs organizācijas darbības virzieniem ir tieši konkurences uzraudzība. Kopš 2012. gada Latvijas Konkurences padome novērotāja statusā piedalās OECD Konkurences komitejas sanāksmēs un darba grupās, kā arī OECD Globālajā forumā, kura laikā tika aplūkoti tādi temati kā korupcijas apkarošana un konkurences veicināšana, kā arī konkurence zāļu izplatīšanas tirgos. Par abām foruma centrālajām tēmām savus atzinumus sagatavojusi arī Konkurences padome un tos prezentējusi pasākuma laikā.

Gan OECD Konkurences komitejas sagatavotā Latvijas ziņojuma saturs, gan Konkurences padomes pārstāvju sniegums eksaminācijas gaitā OECD ekspertiem apliecināja iestādes darba augsto profesionalitāti un entuziasmu un viesā pārliecību, ka Latvijas konkurences politika atbilst augstajiem OECD standartiem.

2014. gadā Konkurences padomes pārstāvji piedalījās vairākos ikgadējos starptautiskos konkurences uzraudzības iestāžu pasākumos – Eiropas Komisijas Konkurences ģenerāldirektorāta organizētajā konkurences iestāžu vadītāju sanāksmē, Eiropas konkurences institūciju vadītāju sanāksmē, Eiropas Konkurences dienas konferencē, kā arī Baltijas reģionālajā konferencē, kas šoreiz norisinājās Viļņā.

Pārskata periodā Konkurences padomes priekšsēdētāja piedalījās ikgadējā **ANO Tirdzniecības un attīstības konferences** (UNCTAD) organizētā starpvaldību konkurences tiesību un politikas ekspertu (IGE) darba grupas daudzdienu 14.sesijā. Pirmo reizi IGE pastāvēšanas laikā šā ikgadējā nozīmīgā ANO pasākuma vadība bija uzticēta pārstāvim no jaunajām ES dalībvalstīm - Latvijas Konkurences padomes priekšsēdētājai Skaidrītei Ābramai.

2014. gadā Konkurences padome sniedza arī atbalstu citu valstu konkurences iestāžu ekspertu profesionalitātes pilnveidošanā un 2014.gada vasarā uzņēma deviņu Bosnijas un Hercegovinas konkurences iestādes darbinieku delegāciju. Vizītes laikā Konkurences padomes pārstāvji ārvalstu delegātus iepazīstināja ar Latvijas konkurences tiesībām un to praktisko piemērošanu publisko iepirkumu jomā.

Savukārt Ziemeļvalstu un Baltijas valstu mobilitātes programmas projekta "Konkurences institūcijas kapacitātes stiprināšana, lai novērstu un apkarotu kartelju vienošanās" ietvaros četri Konkurences padomes darbinieki piedalījās pieredzes apmaiņas vizītēs Somijas un Zviedrijas konkurences institūcijās.

III. KONKURENCES PADOMES PĀRVALDĪBA

3.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums

Kopumā apakšprogrammā „**Konkurences politikas ieviešana**” 2014. gadā Konkurences padome apguvusi līdzekļus 1 063,60 tūkst. eiro apmērā. Konkurences padomes pamatdarbības īstenošanai izmantots 1068,48 tūkst. eiro (skat. 3. tabulu).

2014. gadā Konkurences padome ir apguvusi 99,96 % no iestādei kopumā paredzētā finansējuma. Būtiskākie iemesli, kāpēc līdzekļi netika apgūti pilnībā: nebija iespējas aizpildīt visas vakantās amata pozīcijas, jo vairāki pretendenti atlases konkursi, kuri tika organizēti gada sākumā, noslēdzās bez rezultāta.

3. tabula. Finansējums Konkurences padomes pamatdarbības īstenošanai (eiro)

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	826 986	1 060 475	1 061 275
1.1.	dotācijas	825 630	1 059 395	1 059 395
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	1356	1080	1880
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība			
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi			
2.	Izdevumi (kopā)	825 794	1 060 475	1 047 896
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	821 205	1 051 329	1 038 808
2.1.1.	kārtējie izdevumi	810 505	1 040 316	1028 008
2.1.2.	procentu izdevumi			
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti			
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	10700	11 013	10 800
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti			
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	4 589	9146	9 088

4. tabula. ES politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības un finansēto projektu un pasākumu īstenošana (eiro)

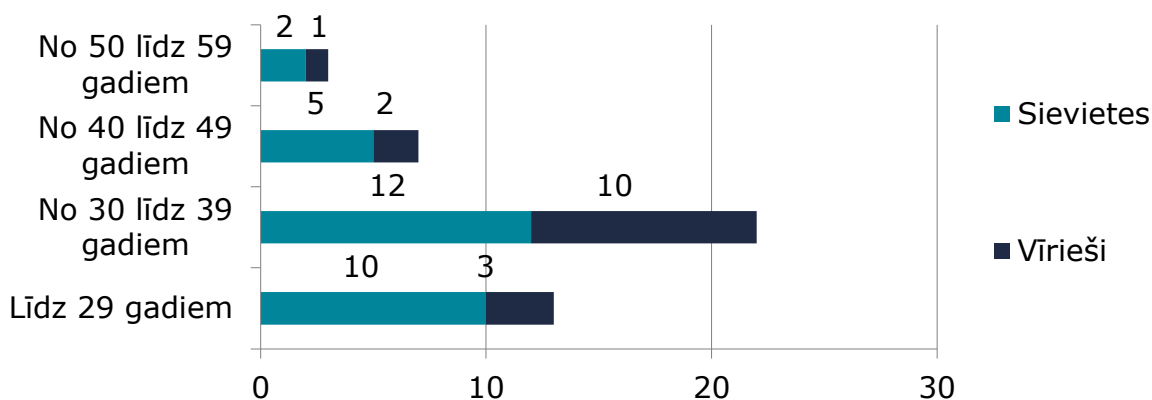
Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	18 947	17 747
1.1.	dotācijas	5454	5454
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	8893	8893
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	4600	3400
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi		
2.	Izdevumi (kopā)	18 987	15 708
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	16 987	13726
2.1.1.	kārtējie izdevumi		
2.1.2.	procentu izdevumi		
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti		
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība		
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti		
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	2000	1982

3.2. Personāls

2014. gadā Konkurences padomē bija 49 amata vietas, no kurām 41 – valsts civildienesta ierēdņu amata vieta, bet pārējās astoņas – darbinieku amata vietas.

Faktiskais iestādē nodarbināto skaits 2014. gada nogalē bija 45 cilvēki, no kuriem 37 bija valsts civildienesta ierēdņi, bet astoņi – darbinieki.

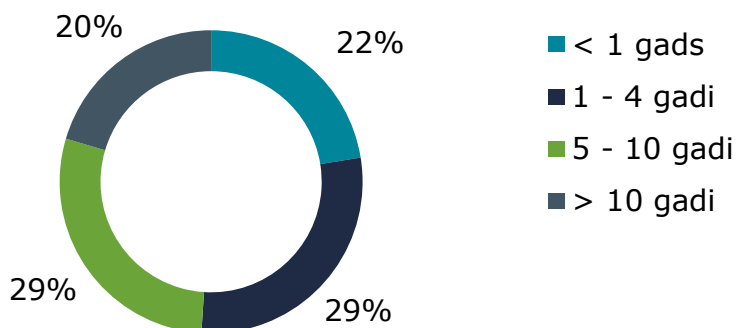
2014. gadā Konkurences padomē 66 % darbinieku bija sievietes un 34 % – vīrieši (skat. 6. att.). Darbinieku vidējais vecums pārskata gada nogalē bija 35,4 gadi.

6. attēls. Personāla skaits sadalījumā pa vecuma un dzimuma grupām

2014. gadā valsts civildienesta attiecības tika uzsāktas ar deviņiem ierēdņiem un darba tiesiskās attiecības uzsāktas ar sešiem darbiniekiem. 2014. gadā no amata tika atbrīvots viens ierēdnis un divi darbinieki.

Pārskata gada beigās apmēram puse darbinieku iestādē bija nostrādājuši vairāk nekā piecus gadus. Darbinieku sadalījumu pēc iestādē nostrādātā laika skat. 7. attēlā.

7. attēls. Darbinieku sadalījums pēc Konkurences padomē nostrādātā laika

2014. gada beigās organizētajā novērtēšanā, izmantojot vienoto valsts pārvaldes darba izpildes novērtēšanas sistēmu NEVIS, 86 % darbinieku darbības rezultātu novērtējums bija „ļoti labi” un „labi”, bet 14 % – „teicami”. Novērtēšanas rezultāti tiek izmantoti darbinieku profesionalitātes analīzei, t.sk., kategoriju pārskatīšanai, nākamā perioda mācību plāna sastādīšanai. Organizējot apmācības tiks piesaistīti gan ārējie pasniedzēji, gan arī pieredzējušākie iestādes darbinieki.

Personāla izglītība

2013. gadā 43 no 45 Konkurences padomes darbiniekiem bija augstākā izglītība un 38 strādājošie bija ieguvuši maģistra grādu. Vairākiem ierēdņiem ir iegūtas divas augstākās izglītības.

Ņemot vērā iestādes darbības specifiku, vairumam darbinieku ir jurista vai ekonomista izglītība. Pārējie ieguvuši izglītību inženierzinātnēs, vadības zinātnē, komunikācijas zinātnē u.c.

2014. gadā pēc darbības rezultātu novērtēšanas tika apzinātas nepieciešamās mācības. Tā Konkurences padomes darbinieki apmeklēja mācības tādās jomās kā komunikācija un publiskās uzstāšanās prasmes, datu apstrādes programmu izmantošanas, korupcijas prevencija un elektronisko dokumentu vadība.

3.3. Iestādes darbības uzlabošana

Konkurences padome savā darbībā ievēro labas pārvaldības principus, kas saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likumu ietver atklātību pret privātpersonu un sabiedrību, datu aizsardzību, taisnīgu procedūru īstenošanu saprātīgā laikā un citus noteikumus, kuru mērķis ir panākt, lai valsts pārvalde ievērotu privātpersonas tiesības un tiesiskās intereses.

Tiecoties uzlabot iestādes sniegumu, Konkurences padome meklē veidus, kā pēc iespējas efektīvāk izmantot tās rīcībā esošos iekšējos un ārējos resursus.

Tā 2014. gadā Konkurences padome turpināja pilnveidot iestādes iekšējo kultūru un darbinieku motivācijas sistēmu. Personāla apmierinātības aptaujas rezultāti liecina, ka salīdzinājumā ar iepriekšēja gada rezultātiem kopumā situācija ir uzlabojusies. Tāpat iestāde izstrādāja rīcības plānu 2015. gadam identificēto trūkumu novēršanai. Rīcības plānā ir ietverti pasākumi iekšējās komunikācijas uzlabošanā, darba samaksas sistēmas pilnveidošanā, darbinieku sagatavojamo pārskatu optimizēšanā.

Lai nodrošinātu iespējami kvalitatīvu un ātru lietu izskatīšanas procesu, kurā līdzsvarota atklātība un datu aizsardzība, Konkurences padome turpināja iekšējo normatīvo aktu pilnveidošanu.

Būtisks darbs 2014. gadā ieguldīts iestāde metodoloģiskās bāzes stiprināšanā, apzinot un standartizējot pastāvoša iestādes praksi un labākās starptautiskās prakses piemērus.

Tā 2014. gadā Konkurences padome izstrādāja un nodeva sabiedrības vērtējumam Lietu prioritizācijas stratēģiju, kas ir būtisks instruments, lai nodrošinātu, ka iestādes resursi tiek izmantoti tieši smagāko un būtiskāko pārkāpumu novēršanai sabiedrības interesēs, savukārt mazāk smagu pārkāpumu novēršanai tiek izmantotas alternatīvas metodes – brīdināšana vai meditācija.

IV. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

Viens no būtiskākajiem Konkurences padomes uzdevumiem ir konkurences veicināšana, uzlabojot sabiedrības izpratni par konkurences tiesībām un pārkāpumu ietekmi un uzņēmējdarbības vidi un patērētājiem.

Situācijā, kad sabiedrība ir informēta par konkurences tiesību normām un to būtību, pieaug neiecietība pret konkurences tiesību pārkāpumiem un uzraugošajai institūcijai palielinās iespēja atklāt vai jau laikus preventīvi novērst likumpārkāpumus.

Sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumi

Būtisks komunikācijas kanāls Konkurences padomes saziņai ar tās mērķauditoriju ir iestādes **interneta vietne** www.kp.gov.lv. Tajā nodrošināta pieeja visiem iestādes pieņemtajiem lēmumiem, kā arī saistītajiem tiesu spriedumiem. Tāpat vietnē nodrošināta iespēja ziņot par pārkāpumiem, turklāt ziņojumu iespējams iesniegt anonīmi.

Par pieņemtajiem lēmumiem un aktualitātēm konkurences uzraudzības jomā Konkurences padome regulāri **informē plašsaziņas līdzekļus**, jo katrs pieņemtais lēmums attiecas ne vien uz konkrēto situāciju un tirgus dalībniekiem, bet arī uz konkurences vidi kopumā. Publiskajā vidē pieejama informācija par konstatētiem pārkāpumiem uzskatāmi parāda nelikumīgas rīcības sekas, tādējādi veicinot sabiedrības izpratni un tiesisku rīcību.

Lai skaidrotu konkurences situāciju un tendences dažādos preču un pakalpojumu tirgos, iepriekš izvērtējot informācijas nozīmīgumu plašākai sabiedrībai, Konkurences padome informē plašsaziņas līdzekļus par tās veikto tirgus uzraudzību un pētījumu rezultātiem.

Kopumā 2014. gada laikā Konkurences padomes ir sagatavojuši 67 preses relīzes latviešu valodā un 23 – angļu valodā, savukārt interneta vietnē www.kp.gov.lv ievietotas 99 ziņas.

2014. gadā Konkurences padome ierosinājusi publikācijas, ir sniegusi informāciju publikācijām vai pieminēta publikācijās kopumā 67 Latvijas drukātajos un elektroniskajos medijos.

Konkurences padome kopumā plašsaziņas līdzekļos minēta 624 reizes.

Lai plašāk skaidrotu lēmumus, kas ir īpaši būtiski tirgiem un patērētājiem, Konkurences padome organizē **preses konferences**.

Skaidrojot konkurences tiesību būtību, Konkurences padomes eksperti **sniedz lekcijas un vada seminārus** gan atsevišķu uzņēmumu darbiniekiem, gan Latvijas augstāko mācību iestāžu studentiem, gan valsts un pašvaldību darbiniekiem.

Sadarbībā ar Latvijas Darba devēju konfederācijas, Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras un citiem ekspertiem turpinājās darbs pie grozījumu Konkurences likumā izstrādes un notika konsultācijas par Konkurences padomes izstrādātajām vadlīnijām un citiem dokumentiem.

Tāpat pērn, lai sniegtu uzņēmējiem praktisku atbalstu un zināšanas, konkurējot un arī sadarbojoties atbilstoši konkurences tiesībām, Konkurences padome sadarbībā ar Rēzeknes uzņēmēju biedrību organizēja semināru reģiona uzņēmējiem Rēzeknes

Biznesa dienu ietvaros. Turpinot sadarbību ar Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameru, gada nogalē iestāde organizēja tikšanos ar tās biedriem, lai stāstītu par uzņēmējiem būtiskajām aktualitātēm, kā arī informētu par iestādes plānotajām darbībām 2015.gadā un uzklausītu uzņēmēju viedokļus un vēlmes attiecībā uz iestādes darbu.

Ikdienas darba ietvaros Konkurences padomes darbinieki juridisko pakalpojumu biroju pārstāvjiem, uzņēmējiem un citiem interesentiem rakstiski, telefoniski vai iestādes noteiktajos apmeklētāju pieņemšanas laikos klātienē sniedz **konsultācijas par konkurences jautājumiem**. 2014. gada laikā sniegtas vairāk nekā 200 konsultācijas.

2014. gadā Konkurences padome aktīvi meklējusi veidus, kā skaidrot konkurences tiesības pēc iespējas atvērti un saprotami. Tā 2014. gadā iestāde uzsāka komunikāciju saziņas tīklā **Twitter (@KPgovLV)**, ļaujot nepastarpināti un ātri uzdot jautājumus par konkurences tiesību aktualitātēm.

Tāpat 2014. gadā tika izveidota rokasgrāmata, kas maziem un vidējiem uzņēmumiem palīdz izstrādāt un ieviest pašiem savu korporatīvo konkurences tiesību ievērošanas programmu, tādējādi mazinot riskus, ka uzņēmums varētu pārkāpt likumu.

Lai popularizētu iecietības programmu un tās darbības principus, pērn Konkurences padome izstrādāja divus informatīvus materiālus – **infografiku** un **video**, kurā vienlaikus skaidrots karteļu nodarītais kaitējums un kā ziņot par pārkāpumu. Tā kā Latvijā īpaši izplatīti karteļi starp publisko iepirkumu dalībniekiem, video veidots, izmantojot tieši šāda pārkāpuma veida piemēru.

Tieši publisko iepirkumu rīkotāji, strādājot ar saņemtajiem pretendentu piedāvājumiem, var pirmie pamanīt, ja starp pretendentiem ir notikusi aizliegta vienošanās. Tāpēc Konkurences padome regulāri organizē seminārus publisko iepirkumu rīkotājiem, skaidrojot, kā šādus pārkāpumus atpazīt un kā atgūt nodarītos zaudējumus, ja pārkāpums ir noticis. Līdztekus izbraukuma semināriem pašvaldībās, 2014. gadā notika īpašs seminārs Latvijas slimnīcu pārstāvjiem, kā arī divas lekcijas Valsts administrācijas skolā iepirkumu speciālistiem no visas Latvijas. Tā rezultātā 2014.gadā saņemti 12 iesniegumi par iespējamiem iepirkumu karteļiem tieši no publisko iepirkumu rīkotājiem vai citām valsts pārvaldes iestādēm, kuru rīcībā nonākusi informācija par iespējamiem konkurences tiesību pārkāpumiem.

Lai efektīvi piemērotu konkurences tiesības, ļoti būtiska ir sadarbība starp iestādēm, kas uzrauga tiesiskumu Latvijas ekonomikas un valsts pārvaldes vidē. Lai stiprinātu un attīstītu šo sadarbību, gada nogalē Konkurences padome organizēja semināru iestādēm, ar kurām līdz šim izveidota cieša sadarbība – Valsts ieņēmumu dienestu, Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroju, Iepirkumu uzraudzības biroju, Drošības policiju, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisiju, Finanšu un kapitāla tirgus komisiju, Pārresoru koordinācijas centru, Valsts policiju, Centrālo finanšu un līgumu aģentūru, Valsts kontroli un Patērētāju tiesību aizsardzības centru. Tikšanās ļāva diskutēt par jau paveikto, dalīties pieredzē un apzināt tālākas sadarbības iespējas.

Sabiedrības līdzdalība

Konkurences politikas izstrādē un kultūras veidošanā būtiska loma ir Konkurences padomes **sadarbībai ar nevalstisko sektoru** (uzņēmējiem un to profesionālajām apvienībām, pilsonisko sabiedrību). Informācijas apmaiņa normatīvo aktu izstrādes gaitā ļauj laikus novērst iespējamās nepilnības, savukārt konsultācijas par spēkā esošajām tiesību normām nodrošina to izpratni un ievērošanu.

Uzņēmumu ziņojumi par iespējamiem konkurences tiesību pārkāpumiem ir neatsverams informācijas avots, kas palīdz Konkurences padomei konstatēt un novērst tirgus kropļojumus.

Lai pārrunātu aktuālus konkurences politikas jautājumus, Konkurences padomes pārstāvji tiek ar profesionālo un nozaru asociāciju pārstāvjiem. Starp būtiskākajām 2014. gada tikšanās minamas tikšanās ar Latvijas Degvielas tirgotāju asociāciju, kuras laikā Konkurences padomes speciālisti asociācijas biedriem prezentēja degvielas franšīzes līgumu tirgus uzraudzības rezultātus.

Ar Latvijas Apdrošinātāju asociāciju un Latvijas Komercbanku asociāciju Konkurences padome pārrunāja atļautas sadarbības nosacījumus, ņemot vērā šo asociāciju biedri līdzšinējās darbības.

Pārskata gadā Konkurences padome organizēja otro **Juristu forumu** – diskusiju starp Konkurences padomes speciālistiem un advokātu biroju pārstāvjiem, kas specializējas konkurences tiesību jautājumos. Foruma ietvaros tika pārrunāta aktuālā konkurences tiesību problemātika, konkurences uzraugu un advokātu pieredze, kā arī meklēti risinājumi turpmākai efektīvai darbībai.

V. PLĀNI 2015. GADAM

Konkurences aizsardzības un kontroles jomā Konkurences padomes galvenā prioritāte būs smagāko konkurences tiesību pārkāpumu – aizliegto vienošanos un dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas – apkarošana.

Atbilstoši prioritizācijas stratēģijai Konkurences padome savas izmeklēšanas darbības pirmām kārtām vērsīs uz būtiskākajiem konkurences tiesību pārkāpumiem, kas ietekmē lielāko daļu sabiedrības. Tīkmēr iespējamus konkurences kropļojumus ar mazāk būtisku ietekmi uz tirgu Konkurences padome novērsīs, izmantojot metodes, kas nav tik resursu ietilpīgas, piemēram, brīdināšana un mediācija.

Lai gūtu padziļinātu izpratni par tirgu un spētu novērst iespējamus konkurences tiesību pārkāpumus, Konkurences padome 2015. gadā turpinās aizvadītajā gadā iesāktās, kā arī uzsāks jaunas tirgus uzraudzības, kas aptvers tādus tirgus un sektorus, kuri ir būtiski un aktuāli ikvienam Latvijas patērētājam: pārtikas un citu patēriņa preču ražošana un izplatīšana, mazumtirdzniecība, telekomunikāciju pakalpojumi, medicīnas un farmācijas pakalpojumu nodrošināšana, finanšu pakalpojumi, elektroenerģijas pakalpojumi, apbedīšanas pakalpojumi, atkritumu apsaimniekošana un citi.

Konkurences veicināšanas jomā paredzēts turpināt un stiprināt sadarbību ar valsts un pašvaldību iestādēm, juridiskajiem birojiem, uzņēmumu asociācijām un mācību iestādēm, lai paaugstinātu izpratni par konkurences tiesībām un veicinātu to ievērošanu.

2015. gadā, Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē ietvaros Konkurences padome organizēs Eiropas Konkurences dienas konferenci, kuras ietvaros pulcēs pasaules vadošos konkurences tiesību ekspertus, ES konkurences uzraudzības iestāžu, Latvijas uzņēmēju, NVO un valsts pārvaldes iestāžu pārstāvjus, kā arī tiesnešus un konkurences tiesību juristus diskusijai par labākajiem risinājumiem, kā konkurences politika var likt tirgum darboties patērētāju interesēs un veicināt ekonomisko izaugsmi. Par konferences tematiem Konkurences padome izvēlējusies jautājumus, kas aktuāli Latvijā un vairumā citu Eiropas Savienības dalībvalstu. Tā paredzēts diskutēt par valsts uzņēmumu darbību, par karteļu atklāšanas un nepieļaušanas metodēm, kā arī par valstu rīcības scenārijiem situācijās, kad lielo mazumtirgotāju un mazo piegādātāju tirgus spēku samēra trūkums rada problēmas tirgū.

Tāpat 2015. gadā Latvijas Konkurences padome organizēs ikgadējo Baltijas Konkurences konferenci, kas ļauj Baltijas un citu reģiona valstu konkurences iestādēm tikties un pārrunāt aktuālos problēmjaudājumus un apzināt sadarbības iespējas gan pārkāpumu lietu izpētē, gan tirgus uzraudzībā.

Lai veicinātu vienotu izpratni par konkurences tiesību piemērošanas aspektiem, kā arī laikus pamanītu un novērstu nepilnības, kas kavē efektīvu uzņēmumu un patērētāju tiesību aizsardzību, Konkurences padome 2015. gadā paredzējusi tikties ar uzņēmējiem un asociācijām, organizēt seminārus un apmācības, kā arī aptaujāt uzņēmumu viedokļus par aktuālajiem konkurences problēmjaudājumiem.

Būtiska loma godīgas konkurences vides nodrošināšanā ir valsts un pašvaldību iestādēm un uzņēmumiem. Līdztekus publisko iepirkumu rīkotāju informēšanai par iespējām atklāt pretendentu aizliegtas vienošanās, 2015. gadā Konkurences padome paredzējusi īpaši skaidrot, kā valsts un pašvaldības var veidot tādas normatīvos aktus, kas veicina konkurenci vai vismaz to nepamatoti neierobežo.

Konkurences padomes veikspējas uzlabošanas un attīstīšanas jomā paredzēts turpināt darbu pie iekšējo normatīvo aktu pilnveidošanas, iestādes darba un personāla vadības organizācijas uzlabošanas un starptautiskās darbības stiprināšanas.

Darbojoties ierobežotu resursu apstākļos, ir būtiski tos izmantot efektīvi, lai novērstu konkurences tiesību pārkāpumus, kas skar lielākās sabiedrības daļas intereses un var ietekmēt plašu tirgus dalībnieku loku. Lai to panāktu, Konkurences padome 2015. gadā paredzējusi darbu organizēt saskaņā ar Lietu prioritizācijas stratēģiju, kurā tiks definēti kritēriji, pēc kuriem turpmāk tiks vērtēta pārkāpuma lietu ierosināšanas pamatotība un apsvērtas iespējas konkurences tiesību pārkāpumus risināt ar piemērotākajām un rezultatīvākajām metodēm.

Lai veicinātu un atvieglotu uzņēmēju iespējas veiksmīgi sadarboties ar Konkurences padomi, 2015. gadā iestāde ir paredzējusi nostiprināt tās metodoloģisko bāzi, izstrādājot virkni vadlīniju, kas balstītas esošās prakses un labākās ārvalstu pieredzes apkopojumā. Tā paredzēts izstrādāt praktiskus un informatīvus dokumentus tirgus dalībniekiem, piemēram, apvienošanās vadlīnijas, mutiskās uzklaušīšanas vadlīnijas, vadlīnijas izlīguma un administratīvā līguma noslēgšanai, kā arī konkurences novērtēšanas vadlīnijas – ieteikumus valsts un pašvaldību institūcijām normatīvo aktu izstrādē un lēmumu pieņemšanā, kas var ietekmēt konkurenci.

Kontakti

Konkurences padome

Brīvības iela 55, LV-1010, Latvija

Tālrunis: 67282865

Fakss: 67242141

E-pasts: konkurence@kp.gov.lv

Interneta vietne: www.kp.gov.lv

[@KPGovLV](#)

Piesakies un lasi par būtisko Tavās konkurences tiesībās!